

Opponentský posudek diplomové práce

Bc. Ondřej MATĚJOVSKÝ. *Odras učení o sedmi svátostech v liturgickém díle Tobiáše Závorky Lipenského*. Diplomová práce. Vedoucí práce: Mgr. Ota Halama, Th.D. Praha: ETF UK, 2018.

Diplomová práce O. Matějovského je v několika ohledech nesporným přínosem k dosavadnímu odbornému bádání o díle Tobiáše Závorky Lipenského.

Její autor na základě samostané badatelské práce zpřesňuje, doplňuje a dále posouvá dosavadní znalosti Závorkovy biografie, jíž se věnoval již ve své bakalářské práci, zameřené na obřad manželství v Závorkově liturgickém díle. Přináší zajímavé podněty pro studium dobového lokálního společensko-kulturního kontextu. Podobným způsobem podnětně upozorňuje na některé soudobé, dosud odborně nediskutované literární prameny, které naznačují autorskou spoluúčasť Tobiáše Závorky Lipenského. Předložená práce je rovněž svého druhu prvním odborným textem, který se Závorkovo literární dílo snaží uchopit v jeho celku a cíleně propojuje tři základní prameny, agendu *Pravidlo služebností* a dva kancionály, *Písně chval Božských* a *Zpívání pohřební*. Posledně jmenovaný pramen je v daném kontextu akademické obci představen vlastně poprvé.

Těžiště své práce spatřuje O. Matějovský v prezentaci výběru pastoračně-liturgického materiálu z pramenů Závorkovy literární tvorby, který je tematicky uspořádán a seřazen podle sedmi tradičních svátostných obřadů západní církve. Tematicky uspořádaný výbor prokládá doprovodným komentářem, ve kterém spíše upozorňuje na zajímavá témata či zajímavou problematiku.

V této centrální části práce postrádám úvodní prezentaci struktury *Pravidla služebností* i *Písní chval*, která by čtenáři poskytla ucelenou představu o celkovém způsobu uspořádání obou pramenů a místě dotčených vybraných textů v kontextu celého díla. Podobná základní synopse s cíleným využitím liturgické terminologie (která předpokládá určitou znalost dějin liturgie) by prospěla rovněž zpracování jednotlivých prezentovaných svátostných a pastorálních služeb. A to zejména s ohledem na kombinaci velmi dlouhých citací prokládaných komentáři různé délky.

Zpracování jednotlivých tematických okruhů je v určitém ohledu nevyvážené a odráží se v něm nevyraznost prvku, který by celé práci vtiskl ucelený charakter. Zatímco v části věnované službě nemocným a pohřebnímu obřadu autor poměrně detailně uvádí a diskutuje jednotlivé písně, v kapitole věnované pokání/večeři Páně shledávám pouze jejich výčet a postrádám odkaz písně určené pro pokání, ačkoli o jejich existenci výslovně píše v části věnované službě nemocným. Obecně pak práce věnuje nesrovnatelně větší pozornost pastorálním aspektům jednotlivých liturgických služeb než jejich teologii, ačkoli v názvu diplomové práce je kladen důraz na nauku. Promítnutí obecné nauky o dané svátostné či pastorální liturgické službě do konkrétní pastoračně-liturgické praxe je velmi zajímavým a důležitým tématem, v předložené práci s ním O. Matějovský nicméně nepochybně nepřipravuje cíleně.

Přes uvedené základní kritické připomínky jsou původnost práce, badatelská samostatnost i její dílčí odborný přínos natolik cennými rysy, že práci hodnotím jako **výbornou**.

V Praze dne 16. 09. 2018

Mgr. Pavel Kolář, Th.D.